Analiza zagrożeń na obszarach wodnych gminy Somonino

SOMONINO

19 sierpnia 2025

Analiza zagrożeń na obszarach wodnych gminy Somonino

Spis treści:

Spis treści ……..……1

Wstęp……2

I. Jezioro Ostrzyckie ……...…….……...……3

II. Jezioro Trzebno ……...……9

III. Jezioro Rąty ……..…10

IV. Jezioro Połęczyńskie …….. 11

V. Rzeka Radunia ……...……14

Podsumowanie ……...17

WSTĘP

Przedmiotem opracowania jest aktualizacja „Analizy zagrożeń na obszarach wodnych Gminy Somonino". Ostatni dokument został zatwierdzony w 2023 r. przez Wójta Gminy Somonino. Analiza powstała przy współpracy z Posterunkiem Policji w Somoninie oraz działającymi na terenie gminy podmiotami, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonanie ratownictwa wodnego oraz wpis do rejestru jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne. Dokument jest wymagany zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 oraz art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 714).

W granicach administracyjnych gminy Somonino na rok 2025 nie zostały uchwalone kąpieliska, a także miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Szczegółowe zasady ich tworzenia określa ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 216) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag.

Przepisy ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych zobowiązują organ gminy do odpowiedniego oznakowania i zabezpieczania terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych. Użyte określenie „obszar wodny" dotyczy wszystkich akwenów wodnych znajdujących się w granicach administracyjnych gminy Somonino, w tym: rzeka Radunia oraz jeziora: Ostrzyckie, Ráty, Trzebno, i Połęczyńskie.

Wójt Gminy Somonino realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy polegające na analizie zagrożeń na obszarach wodnych, przede wszystkim identyfikacji miejsc niebezpiecznych, odpowiednim ich oznakowaniu, właściwym zabezpieczaniu terenów, obiektów i urządzeń.

Celem niniejszego opracowania jest zidentyfikowanie miejsc niebezpiecznych na obszarach wodnych gminy Somonino, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji. Poprzez analizę zagrożeń wskazanie miejsc niebezpiecznych dla tych osób. Analiza może być pomocna do dalszych działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa na wymienionych w analizie obszarach wodnych gminy Somonino, tj.: jeziorach i rzece Raduni.

I. JEZIORO OSTRZYCKIE

Gmina Somonino graniczy linią brzegową z jeziorem Ostrzyckim, które jest położone w granicach administracyjnych sąsiednich gmin: Stężyca i Kartuzy. To przepływowe jezioro rynnowe leżące w części Kaszubskiego Parku Krajobrazowego z urozmaiconą linią brzegową i wąskim pasem trzcin wzdłuż brzegów. Na jeziorze są dwie wyspy. Łączy się z innymi jeziorami: Brodno Wielkie oraz Potulskie. Stanowi cześć szlaku wodnego „Koło Raduńskie". Powierzchnia jeziora: 309 hektarów, długość 7 km i max głębokość 21 m. Lustro wody położone jest tu na wysokości 159 m n.p.m.

1) **Pomost przy Punkcie Informacji Turystycznej w Ostrzycach**

Teren uznawany jako „zwyczajowo wykorzystywany do kąpieli”. Dojazd od strony ul. Droga Kaszubska.

Opis stanu istniejącego:

Teren wykorzystywany od wielu lat do kąpieli, pływania, uprawiania sportu oraz rekreacji. Korzystne warunki terenowe. Właścicielem pomostu jest Gmina Somonino. W pobliżu znajduje się: parking, Punkt Informacji Turystycznej, usługi gastronomiczne oraz noclegowe. Istnieje możliwość skorzystania z toalet. W niedalekiej odległości znajdują się ławeczki i kosze na śmieci. Pomost tzw. „molo” wykorzystywane może być do skoków, co stwarza realne zagrożenie życia i zdrowia. Teren oznakowany znakiem informacyjnym „Plaża niestrzeżona zakaz kąpieli”. Ukształtowanie dna, linii brzegowej oraz dogodny dojazd w pobliże brzegu oraz możliwością zaparkowania pojazdów na wyznaczonym miejscu postojowym dla samochodów osobowych przyciąga turystów co stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa osób korzystających z terenu. Udostępniony jest również wynik przeprowadzonych badań wody.

2) Pomost przy promenadzie w Ostrzycach

Dostęp do pomostu od strony ul. Kościelnej dalej ścieżką przy Kościele pw. Matki Boskiej Fatimskiej, bądź dostęp od ul. Droga Kaszubska promenadą pieszą.

Opis stanu istniejącego:

Od strony ul. Droga Kaszubska znajduje się znak B-20 „stop” oraz znak informacyjny „promenada dla pieszych” i znak Aleja Spacerowa Stolemek. Właścicielem pomostów jest Gmina Somonino. Teren wykorzystywany rekreacyjnie, do uprawiania sportów wodnych, a także do pływania i kąpania się. Łagodny piaszczysty brzeg do pomostu, natomiast za pomostami większe nachylenie, co może być wykorzystywane do skoków do wody oraz stwarzając zagrożenie dla zdrowia i życia osób korzystających z terenu. Po obu stronach pomostu znajdują się zawieszone na słupkach koła ratunkowe oraz informacja kąpielisko niestrzeżone.

Ustawione są również tablice informacyjne z mapą Kół Jezior Raduńskich oraz Morfogeneza Obszaru, a także znak informacyjny o dostępie do toalety w odległości 150 m. Udostępniono również wynik badania przydatności wody do kąpieli. W pobliżu znajdują się ławeczki oraz kosze na śmieci. W odległości ok. 1,5 km od pomostu znajduje się sklep spożywczy. W pobliżu znajduje się również Ośrodek Wypoczynkowy „Ostrzyk", który prowadzi Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo. Zagrożenie korzystania z pomostu przez osoby będące pod wpływem alkoholu jest prawdopodobne. Zastosowano znak „Plaża niestrzeżona zakaz kąpieli".

3) **„U Stolema” – pole namiotowe „Stolemek”**

Teren prywatny, wykorzystywany do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji. Miejsce nie uchwalone kąpieliskiem oraz miejscem okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Opis stanu istniejącego:

Teren należący do kompleksu Centrum Rekreacji „U Stolema”, który oferuje rejs statkiem po jeziorze Ostrzyckim, teren wyposażony jest w pomosty stałe oraz pływające. Oznaczenie terenu to znak ostrzegawczy teren prywatny, brak wyników badania wody bądź oznaczenia jakości wody. W pobliżu miejsca znajduje się pole namiotowe, park linowy, mini golf, usługi gastronomiczne. Miejsce licznie odwiedzane przez turystów, istnieje zagrożenie korzystania z terenu osób będących pod wpływem alkoholu. Miejsce nie jest obsługiwane przez ratowników wodnych, co może stwarzać zagrożenie życia i zdrowia dla osób korzystających z terenu. Dostęp wyłącznie przez teren prywatny.

Z uwagi na teren będący własnością osoby prywatnej obowiązkiem właściciela jest zapewnić bezpieczeństwo na danym terenie, bądź zapewnienia odpowiedniego oznakowania.

4) „U Pelplińskich”

Teren prywatny, wykorzystywany do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji, głównie przez osoby spędzające czas w agroturystyce „U Pelplińskich”. Położone blisko pomostu przy parkingu w Ostrzycach. Miejsce nie uchwalone kąpieliskiem oraz miejscem okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Opis stanu istniejącego:

Teren należący do osoby prywatnej prowadzącej działalność agroturystyczną, który oferuje wypożyczalnie sprzętu wodnego (rowerki wodne i kajaki). Miejsce wyposażone jest w niewielki pomost stały. W pobliżu ławki, stoliki, miejsce na ognisko. Brak oznaczenia terenu, brak wyników badania wody bądź oznaczenia jakości wody. W pobliżu miejsca znajdują się usługi gastronomiczne. Miejsce odwiedzane przez turystów, istnieje zagrożenie korzystania z terenu osób będących pod wpływem alkoholu. Miejsce nie jest obsługiwane przez ratowników wodnych, co może stwarzać zagrożenie życia i zdrowia dla osób korzystających z terenu. Dostęp wyłącznie przez teren prywatny.

Z uwagi na teren będący własnością osoby prywatnej obowiązkiem właściciela jest zapewnić bezpieczeństwo na danym terenie bądź zapewnienia odpowiedniego oznakowania.

II. JEZIORO TRZEBNO

Przez jezioro leżące na obszarze Kaszubskiego Parku Krajobrazowego przepływa Radunia, która jest swoistym łącznikiem jeziora z „Kółkiem Raduńskim”. Ogólna powierzchnia: 2,6 ha, długość: 0,9 km, szerokość: 300 m, maksymalna głębokość: 4,5 m. Jezioro jest własnością osoby prywatnej.

Opis stanu istniejącego:

Jezioro z uwagi na przepływowy charakter jest uczęszczane przez kajakarzy oraz wędkarzy. W dużej części linia brzegowa jest porośnięta pałką wodną oraz trzciną, co utrudnia korzystanie. Jedyne dostępne miejsce znajduje się od strony ul. Jałowcowej. Przy drodze znajduje się znak zakazu wjazdu oraz informacja teren prywatny. Przy brzegu znajdują się pomost, ławeczka wraz ze stołem oraz miejsce na ognisko. Znajduje się też wiata z informacją obiekt monitorowany.

III. JEZIORO RĄTY

Jezioro położone na południowy zachód od Somonina, na obrzeżach wsi Rąty. Powierzchnia jeziora wynosi 23 ha. jest pozostałością większego zbiornika wodnego z okresu ostatniego zlodowacenia.

Opis stanu istniejącego:

Jezioro Rąty należy do osoby prywatnej. Teren nie wykorzystywany do kąpieli, pływania czy uprawiania sportu. Jezioro to wypłyca się i zarasta szybko, w wyniku działalności człowieka. Wcześniej wygląd jeziora przypominał raczej niedalekie jezioro Trzebno, z niewielkimi płatami szuwarów. W wyniku poważnych błędów przy pracach melioracyjnych od lat 60-tych XX wieku zaczęło się zanikanie toni jeziora. Pogłębiono wypływ jeziora, co obniżyło jego taflę, doprowadzono do jeziora rowy melioracyjne, przez które dostawała się zbyt żyzna woda z nawożonych pastwisk i pól doprowadzając do intensywnego rozwoju roślinności wodnej i przybrzeżnej. Rosnące pokłady osadów roślinnych powodują dalsze wypłycanie jeziora i przyspieszenie sukcesji roślinności. W latach 1985–1986 nastąpiło dalsze obniżenie poziomu wody w skrajnie wypłyconym jeziorze. Pociągnęło to za sobą gwałtowny rozwój szuwarów z pałką wodną, oraz wkraczanie olszyn i lasów łęgowych w głąb obszaru dawnego jeziora. Pozytywnym aspektem takich przemian roślinności jest powstanie nowych siedlisk dla wielu gatunków ptactwa wodnego. Kąpiel w tym miejscu jest utrudniona. Miejsce nie wymaga dodatkowego oznakowania i monitorowania.

IV. JEZIORO POŁĘCZYŃSKIE

Jezioro rynnowe na południowo-wschodnim skraju Pojezierza Kaszubskiego w powiatach kartuskim i gdańskim (województwo pomorskie). Powierzchnia zwierciadła wody według źródeł wynosi ok. 38,4 ha. Zwierciadło wody położone jest na wysokości 200,5 m n.p.m. Średnia głębokość jeziora wynosi 3,8 m, natomiast głębokość maksymalna 6,6 m. Jezioro jest wykorzystywane głównie w celach rekreacyjnych.

1) Pomosty w Połęczynie

W Połęczynie powstały w 2018 r. dwa pomosty dla wędkarzy z przeznaczeniem na cele rekreacyjne. Pomosty są własnością Gminy Somonino o wymiarach 8x2 m są wykonane w konstrukcji stalowej, przykryte deskami. Korzystne warunki linii brzegowej, piaszczysty teren przy pomostach.

Opis stanu istniejącego:

Budowa Wiejskiego Parku rekreacyjno-wypoczynkowego nad Jeziorem Połęczyńskim, w ramach którego wykonano m.in. różnego typu ścieżki (zejścia i podejścia), plażę wraz z elementami małej architektury. Istnieje dojazd od strony miejscowości Połęczyno, a także od Kameli. Od strony oznakowanego zejścia jest możliwość zaparkowania samochodu. W pobliżu jest dostępna toaleta oraz kosz na śmieci. Informacje o zakazie wprowadzaniu psów znajdują się przy zejściu i podejściu oraz na samej plaży. Miejsce wyposażone jest w oświetlenie solarne. Przy samej plaży jest możliwość skorzystania z altany, której posadzka jest utwardzona z kostki brukowej, znajdują się tam ławki i stoły. Wyznaczone jest miejsce na ognisko. Znajdują się 2 fotościanki, tablice informacyjne o pozyskaniu środków na budowę infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w miejscowościach: Połęczyno i Kamela. Postawione są również 2 figury drewniane przedstawiające postacie rybaków. Poza pomostami linia brzegowa porośnięta jest gęstą roślinnością nadbrzeżną stwarzającą niekorzystne warunki do korzystania z jeziora. Pomosty mogą być wykorzystywane w sposób niedozwolony, dlatego też zamontowano tablice z informacją „Plaża niestrzeżona” wraz ze znakiem zakazu kąpieli.

2) Pomost w Kameli

W Kameli wykonano plażę przy jeziorze Połęczyńskim, umocniono brzeg jeziora, powstał pomost pływający i kładka drewniana, która może stanowić dojazd do pomostu dla osób na wózkach inwalidzkich.

Opis stanu istniejącego:

Utworzono sześć miejsc postojowych, w tym jedno przeznaczone dla osoby niepełnosprawnej. Na tym terenie rozmieszczono małą architekturę tj. dwie ławki, wiatę rekreacyjną, w której również postawione zostały ławki oraz stół, oświetlenie solarne (1 lampa) oraz dwie tablice edukacyjne o tematyce związanej z rybołówstwem oraz ekologią, a także rzeźbę rybaka. Miejsce jest wyposażone w kosze na śmieci. W pobliżu plaży zostały zamontowane tablice informacyjne o zrealizowaniu inwestycji przy pomocy środków pozyskanych z Lokalnej Grupy

Rybackiej oraz środków Unijnych. Pomost posiada udogodnienia dla kajakarzy oraz łodzi (podejście do cumowania). Aby ułatwić korzystanie na końcu pomostu została zamontowana drabinka. W najbliższym otoczeniu plaży brzeg został umocniony poprzez opalowanie, natomiast pozostała linia brzegowa mocno porośnięte jest roślinnością wodną. Dla informacji osób korzystających został zamontowany znak z informacją „zakaz łowienia bez pozwolenia" oraz numer alarmowy 112. Z uwagi na pomost istnieje zagrożenie, że osoby mogą nieprawidłowo korzystać z pomostu (skoki do wody), dlatego też zamontowano tablice z informacją „Plaża niestrzeżona" ze znakiem zakaz kąpieli.

V. RZEKA RADUNIA

Rzeka Radunia, lewy dopływ Motławy, rzeka o dł.103.2 km, powierzchni dorzecza 837 km², średnim spadku 1.6% (na odcinku przełomu-3.7%), bierze swój początek od jeziora Stężyckiego. Największa rzeka Kaszub - Radunia zaprasza na swoje wody amatorów spływów kajakowych i wędkarzy. Dla miłośników przepraw wodnych, gmina Somonino oferuje Kajakowy Szlak Raduni biegnący odcinkiem rzeki Raduni. Szczególnych wrażeń dostarcza trudny odcinek, zaliczany do górskich, wiodący przez rezerwat Jar Rzeki Raduni.

Górna Radunia (13,5 km): Odcinek rozpoczyna się tuż za mostem w Ostrzycach, przed którym znajduję się jaz. Zaraz na początku czeka na kajakarzy nie lada atrakcja, którą jest bystrze powstałe przez spiętrzenie rzeki kilkoma stopniami tworzącymi kaskadę. Po przepłynięciu około 1,5 km wpływamy na jezioro Trzebno o długości jedynych 900 metrów. Zaleca się płynięcie w pobliżu lewego brzegu, gdyż w ten sposób najłatwiej znajdziemy ujście rzeki. Przy wypływie widać zastawkę, która przy dogodnych warunkach wodnych można przebyć wąskim przepływem z prawej. Dalej rzeka podąża spokojnie przez niezalesione pagórkowate tereny między łąkami, aż dotrze do mostu drogowego i zabudowań Goręczyna. Za kolejnym mostem we wsi rzeka zaczyna meandrować wśród pól i łąk. Przepływamy kolejno: pod kładką z podwieszonymi rurami, dwoma mostami kolejowymi i drogowym i znowu kładką. Znajdujemy się w Somoninie. Od Somonina Radunia płynie krótkim jarem, jej dolina jest głęboka i wyjątkowo malownicza, a widoki są coraz ciekawsze. Rzeka zaczyna zdecydowanie przyśpieszać i meandrować wśród lasów.

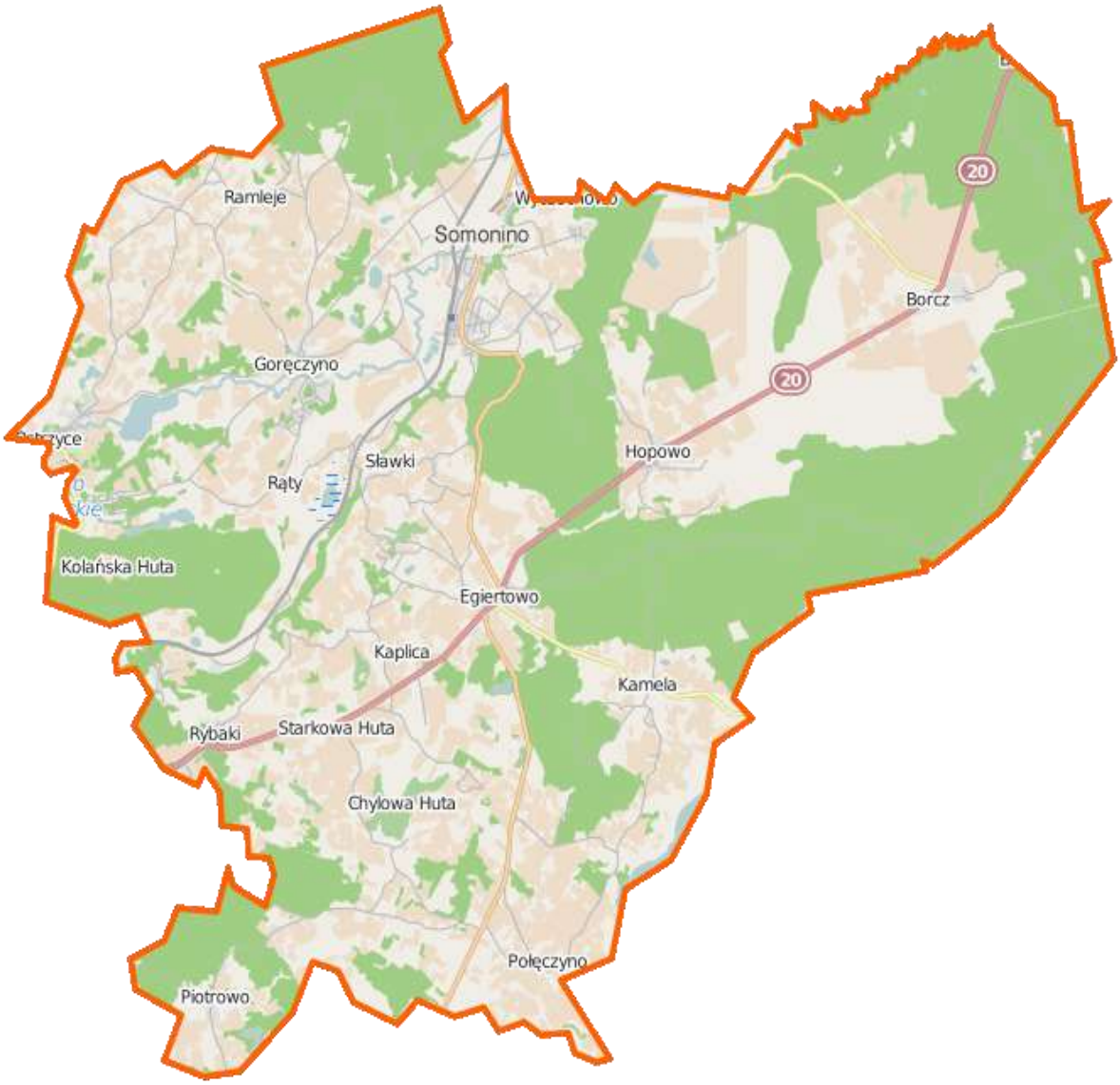

Opis stanu istniejącego:

Przystań kajakowa w Goręczynie daje możliwość odpoczynku turystom i mieszkańcom pływającym po rzece Raduni. Dojazd do przestani możliwy jest od ul. Sportowej w Goręczynie. Jest wyposażona w pomosty służące do cumowania i wodowania kajaków oraz w infrastrukturę towarzyszącą m.in. ławki, stoły, wiaty, sanitariaty, suszarki do kajaków itp. Możliwy jest dostęp z pomieszczenia sanitarnego, który jest wyposażony w WC oraz prysznice. Istnieje możliwość skorzystania z miejsca przeznaczonego na ognisko, a także z placu zabaw. Dla bezpieczeństwa osób korzystających zamontowano tablice „Zakaz kąpieli”

Przystań kajakowa w Somoninie dojazd do przystani jest możliwy od drogi wojewódzkiej ul. Wolności. Przystań zapewnia sezonowy, któtkotrwały pobyt, schronienie, cumowanie sprzętu, zaplecze sanitarne dla max. 20 osób. Zagospodarowany teren wokół przystani posiada udogodnienia w postaci wydzielonego miejsca do składowania kajaków, miejsce na ognisko oraz zaplecze sanitarne w postaci pawilonu wraz z zadaszeniem miejsca ze stołami i siedziskami. Pomost posiada wyjście na brzeg - z pływającą częścią nawodną (układ schodkowy). W pobliżu znajdują się kosze na śmieci, tablice informacyjne oraz oświetlenie. Teren został ogrodzony, zamontowano również znak „Zakaz kąpieli".

PODSUMOWANIE

„Analiza zagrożeń na obszarach wodnych gminy Somonino" jest dokumentem, który powstał przy współpracy z Posterunkiem Policji w Somoninie oraz działającymi na terenie gminy podmiotami, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonanie ratownictwa wodnego oraz wpis do rejestru jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne. Sporządzenie przedmiotowej „Analizy …" przez organ gminy Wójta Gminy Somonino wymagany jest prawem art. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Wszystkie opisane w dokumencie miejsca zostały poddane analizie poprzez podanie istniejących realnych zagrożeń w następujących lokalizacjach:

- **jezioro Ostrzyckie** – 4 miejsca niebezpieczne (w tym 2 miejsce prywatne),
- **jezioro Trzebno** –1 miejsce niebezpieczne (teren prywatny),
- **jezioro Rąty** – nie istnieje realne zagrożenie (teren prywatny),
- **jezioro Połęczyńskie** – 2 miejsca niebezpieczne
- **rzeka Radunia** – na całym odcinku rzeki Raduni w granicach administracyjnych gminy Somonino.

Na podstawie zebranego materiału należy uznać 4 miejsca na obszarach wodnych na terenie gminy Somonino za miejsca niebezpieczne dla zdrowia i życia kapiących, za które odpowiada Wójt. Miejsca publiczne oznakowane są tablicami informacyjnymi „PLAŻA NIESTRZEŻONA" wraz ze znakiem ZAKAZU KĄPIELI, zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Natomiast właściwe oznakowanie terenu prywatnego należy do właściciela.

Zatwierdzone:

Wójt Gminy Somonino	Data:
Marian Kryszewski	**19.08.2025 r.**

Opracowanie:
Teresa Gostkowska